

MESTNA OBČINA NOVO MESTO

PRORAČUN **za leto 2023**

I. SPLOŠNI DEL - **obrazložitev**

Maj 2022

KAZALO

A. BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV	3
4 ODHODKI IN DRUGI IZDATKI 67.197.492 EUR.....	4
40 TEKOČI ODHODKI 12.184.216 EUR.....	5
41 TEKOČI TRANSFERI 17.695.728 EUR.....	6
42 INVESTICIJSKI ODHODKI 36.603.548 EUR.....	7
43 INVESTICIJSKI TRANSFERI 714.000 EUR.....	7
7 PRIHODKI IN DRUGI PREJEMKI 58.170.382 EUR.....	8
70 DAVČNI PRIHODKI 32.881.357 EUR.....	9
71 NEDAVČNI PRIHODKI 11.035.650 EUR.....	13
72 KAPITALSKI PRIHODKI 2.960.000 EUR.....	14
73 PREJETE DONACIJE 55.000 EUR.....	15
74 TRANSFERNI PRIHODKI 11.065.371 EUR.....	15
78 PREJETA SREDSTVA IZ EVROPSKE UNIJE 173.004 EUR.....	18
B. RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB	19
75 PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV.....	19
44 DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV.....	19
C. RAČUN FINANCIRANJA	19
50 ZADOLŽEVANJE 6.200.000 EUR.....	19
55 ODPLAČILA DOLGA 605.000 EUR.....	20

A. BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV

V bilanci prihodkov in odhodkov se na strani prihodkov izkazujejo vsi prihodki, ki obsegajo tekoče prihodke (davčne in nedavčne), kapitalske prihodke, prejete donacije, transferne prihodke iz drugih blagajn javnega financiranja (državni proračun, proračuni drugih lokalnih skupnosti) in prejeta sredstva iz EU.

Na strani odhodkov se izkazujejo vsi odhodki, ki zajemajo tekoče odhodke, tekoče transfere, investicijske odhodke in investicijske transfere.

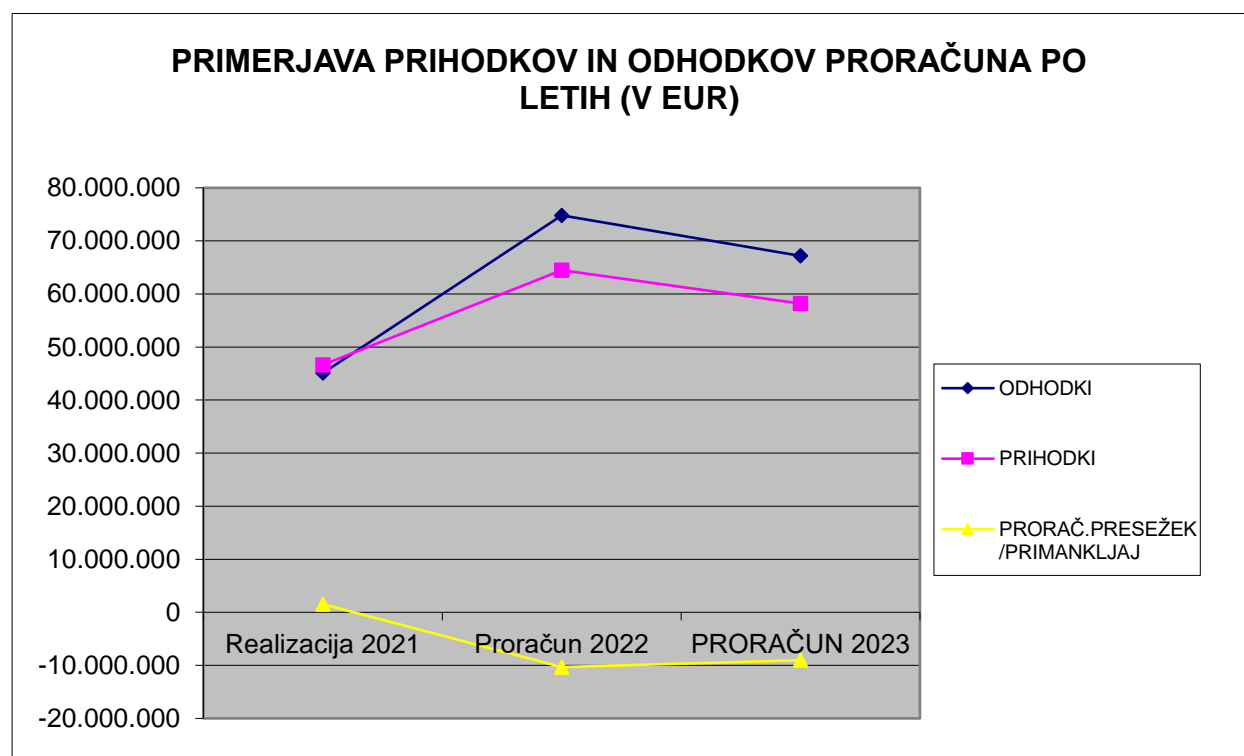
Iz predložene bilance prihodkov in odhodkov občine je razvidno, da v letu 2023 načrtujemo 58.170.382 EUR prihodkov in 67.197.492 EUR odhodkov, kar predstavlja proračunski primanjkljaj v višini 9.027.110 EUR.

Pregled javnofinančnih prihodkov in odhodkov občine po letih ter njihovo gibanje je razvidno iz spodnje tabele in grafa. Navedbe glede proračuna za leto 2022 se nanašajo na sprejeti rebalans proračuna MONM za leto 2022 (DUL 10/2022, z dne 20. 4. 2022).

Tabela št. 1: Pregled javnofinančnih prihodkov in odhodkov občine po letih v EUR

Opis	Realizacija 2021	Proračun 2022	PRORAČUN 2023
ODHODKI	45.089.965	74.803.256	67.197.492
PRIHODKI	46.622.719	64.473.208	58.170.382
PRORAČ.PRESEŽEK / PRIMANJKLJAJ	1.532.754	-10.330.048	-9.027.110

Graf k tabeli 1: Gibanje javnofinančnih prihodkov in odhodkov proračuna občine po letih v EUR

4 ODHODKI IN DRUGI IZDATKI**67.197.492 EUR**

Skladno z ekonomsko klasifikacijo so odhodki ločeni po vrstah na:

- tekoče odhodke (skupina 40)
- tekoče transfere (skupina 41)
- investicijske odhodke (skupina 42) in
- investicijske transfere (skupina 43).

Evidentiranje in izkazovanje javnofinančnih prihodkov in odhodkov temelji na Pravilniku o enotnem kontnem načrtu za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava.

Po ključnih sklopih odhodkov ekonomske klasifikacije je predlagan obseg odhodkov proračuna občine za leto 2023 v višini 67.197.492 EUR.

Obrazložitev posameznih delov proračunskih odhodkov po ekonomski strukturi je na agregatni ravni, podrobnejša obrazložitev je razvidna iz obrazložitve finančnih načrtov proračunskih uporabnikov.

Tekoče odhodke in transfere smo planirali v skladu z naslednjimi izhodišči:

- zagotovili smo sredstva za vse zakonske obveznosti po področjih porabe (stroške dela, transfere posameznikom in gospodinjstvom ...),
- zagotovili smo sredstva za fiksne obveznosti (glavnice in obresti kreditov ...),
- znižanje izdatkov za blago in storitve (materialni stroški) ter izplačila plač.

Pri planiranju investicijskih odhodkov in transferov smo upoštevali naslednja izhodišča:

- namenskost porabe sredstev,
- prenos predobremenitev,
- v proračun smo uvrstili investicije, vezane na prijave na razpisih za pridobitev sofinancerskih sredstev (energetske sanacije, program varstva zraka, sredstev iz naslova celostnih teritorialnih naložb, ...),
- investicije s katerimi prioriteto rešujemo zakonsko primarno dejavnost občine (vodovodni sistemi, varstvo zraka, komunalno opremljanje področij opredeljenih z občinskim podrobnim prostorskim aktom),
- investicijsko vzdrževanje objektov v lasti MONM (objekti v upravljanju javnih zavodov) in gospodarske javne infrastrukture (GJI).

Ekonomska klasifikacija nam omogoča, da ugotovimo, kaj plačujemo iz javnofinančnih virov, in je osnova za knjiženje transakcij proračuna in osnova za pripravo konsolidirane bilance javno finančnih sredstev. Po ekonomskih namenih so deleži skupin naslednji:

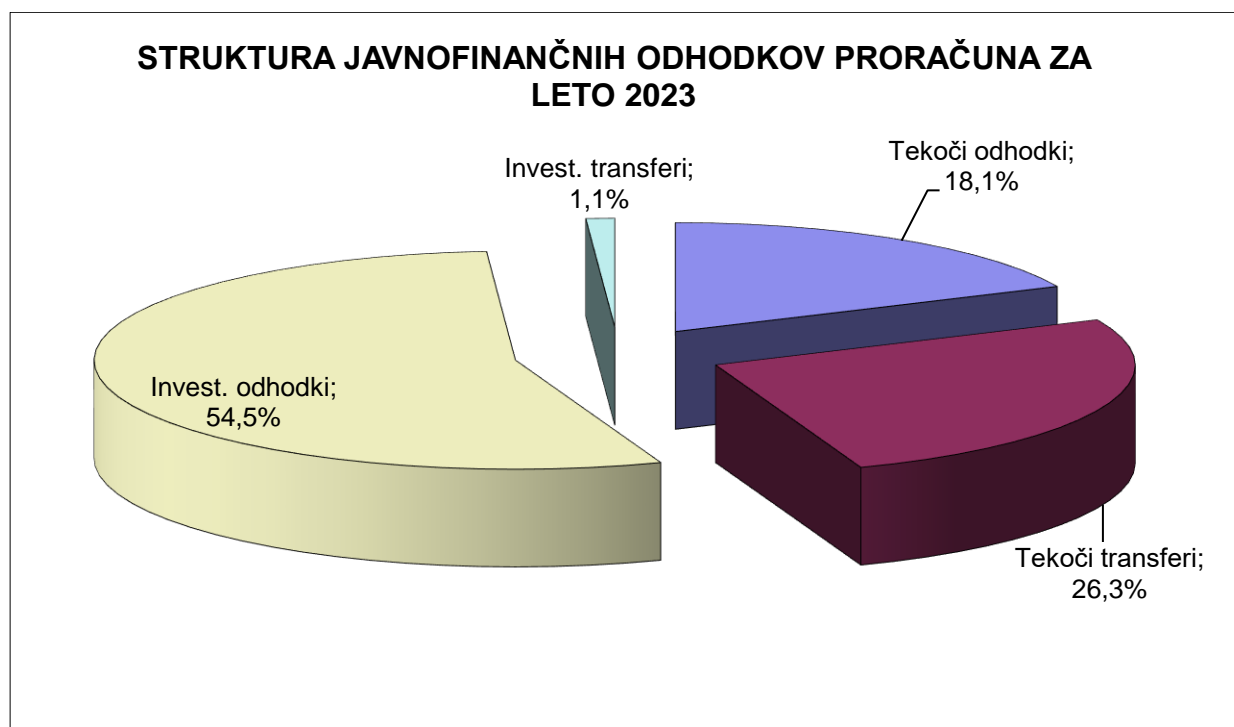
- 18,13 % planiranih odhodkov odpade na tekoče odhodke,
- 26,34 % planiranih odhodkov odpade na tekoče transfere,
- 54,47 % odhodkov je predvidenih za investicijske odhodke in
- 1,06 % sredstev za investicijske transfere.

Javnofinančni odhodki proračuna občine po letih so prikazani v spodnji tabeli.

Tabela št. 2: Javnofinančni odhodki občine po letih v EUR

Konto	Opis	Realizacija 2021	Proračun 2022	PRORAČUN 2023
40	TEKOČI ODHODKI	11.916.289	12.514.762	12.184.216
41	TEKOČI TRANSFERI	15.719.167	17.575.436	17.695.728
42	INVESTICIJSKI ODHODKI	16.947.635	44.193.058	36.603.548
43	INVESTICIJSKI TRANSFERI	506.875	520.000	714.000
	ODHODKI	45.089.965	74.803.256	67.197.492

Graf št. 2: Struktura javnofinančnih odhodkov proračuna

40 TEKOČI ODHODKI

12.184.216 EUR

Med tekoče odhodke štejemo plače in druge izdatke zaposlenim, prispevke delodajalca za socialno varnost, izdatke za blago in storitve, plačila obresti za dolgove ter sredstva, izločena v rezerve. Med izdatke za blago in storitve sodijo vsi nakupi materiala, goriva in energije, izdatki za komunalne in komunikacijske storitve, izdatki za tekoče vzdrževanje (tekoče vzdrževanje javnih objektov, javne razsvetljave, semaforških naprav, cest ...) in popravila, plačila potnih stroškov, izdatki za najemnine in zakupnine ter vsa plačila storitev, ki jih za občino opravljajo pravne in fizične osebe.

400 Plače in drugi izdatki zaposlenim

Sredstva za plače in drugi izdatki zaposlenim so predvideni v višini glede na upoštevano število zaposlenih.

401 Prispevki delodajalcev za socialno varnost

Predvideni znesek upošteva predvideno število zaposlenih.

402 Izdatki za blago in storitve

Predvidena sredstva za izdatke za blago in storitve predstavljajo sredstva za porabo pisarniškega materiala, stroškov električne energije, vode, ogrevanja, komunikacij, izdatke za poslovne najemnine, zavarovanje objektov, druge operativne odhodke...

403 Plačila domačih obresti

Sredstva plačila domačih obresti so namenjena plačilu obresti po kreditnih pogodbah v skladu s kreditnimi pogodbami.

409 Rezerve

Sredstva proračunske rezerve so namenjena odpravi posledic naravnih nesreč, sredstva splošne proračunske rezervacije pa vključujejo sredstva za izdatke, ki niso bili predvideni v sprejetem proračunu in so nujni za izvajanje dogovorjenih nalog.

41 TEKOČI TRANSFERI

17.695.728 EUR

V tej skupini so zajeta vsa nepovratna, nepoplačljiva plačila, za katere plačnik od prejemnikov sredstev ne pridobi v povračilo nobenega materiala, blaga oziroma prejemnik teh sredstev za plačilo ne opravi nikakršne storitve.

Gre za sredstva, namenjena financiranju dejavnosti javnih zavodov za pokrivanje stroškov plač in drugih izdatkov zaposlenim, materialnih stroškov ter premij kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja.

410 Subvencije

Subvencije so namenjene izvajalcem javnih služb s področja družbenih dejavnosti, za subvencije v kmetijstvu, za druge subvencije javnim in zasebnim podjetjem.

411 Transferi posameznikom in gospodinjstvom

Tu so zajeti transferi posameznikom za zagotavljanje socialne varnosti, regresiranje prevozov učencev v šolo, regresiranje oskrbe v domovih, štipendije, pokrivanje razlike med ceno programa v vrtcih in starši, izplačila družinskim pomočnikom in drugo.

412 Transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam

Največ sredstev te podskupine kontov je namenjeno transferom nepridobitnih organizacij in drugim tekočim domačim transferom (razpisi za sofinanciranje društev in klubov).

413 Drugi tekoči domači transferi

Za druge tekoče domače transfere so sredstva namenjena za transfere tekočim transferom javnim zavodom, katerih ustanoviteljica je Mestna občina Novo mesto (sredstva za plače, sredstva za izdatke za blago in storitve, sredstva za premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja).

42 INVESTICIJSKI ODHODKI**36.603.548 EUR**

Investicijski odhodki vključujejo plačila iz proračuna, namenjena pridobitvi, izgradnji ali nakupu opredmetenih ali neopredmetenih osnovnih sredstev (zgradb in prostorov, zemljišč, prevoznih sredstev, opreme in napeljav ter drugih osnovnih sredstev).

Zajemajo tudi plačila za izdelavo investicijskih načrtov, študij o izvedljivosti projektov in projektne dokumentacije. Odhodki iz tega naslova pomenijo povečanje realnega premoženja občine.

V spodnji tabeli je prikazana planirana višina investicijskih odhodkov občine po letih in njihov delež v celotnih odhodkih proračuna občine.

Tabela št. 3: Pregled planiranih investicijskih odhodkov občine po letih v EUR in njihov delež v celotnih odhodkih proračuna

Konto	Opis	Realizacija 2021	Proračun 2022	PRORAČUN 2023
42	INVESTICIJSKI ODHODKI	16.947.635	44.193.058	36.603.548
	Delež v odhodkih v %	37,59	59,08	54,47

420 Nakup in gradnja osnovnih sredstev

Sredstva so namenjena za novogradnje, rekonstrukcije in adaptacije, za investicijsko vzdrževanje in obnove občinskih cest, cestne razsvetljave, komunalne infrastrukture, nujnih vzdrževalnih del na objektih šol, šolskih športnih igrišč in na drugih objektih ter nakupu opreme, druge opreme in napeljav.

Posamezne investicijske naloge bodo opredeljene v Načrtu razvojnih programov Mestne občine Novo mesto po posameznih letih.

43 INVESTICIJSKI TRANSFERI**714.000 EUR**

Investicijski transferi zajemajo investicijske transfere pravnim in fizičnim osebam ter investicijske transfere proračunskim uporabnikom. Investicijski transferi se nanašajo na nepovratna sredstva in so namenjena plačilu investicijskih odhodkov prejemnikov sredstev. Sredstva investicijskih transferov so namenjena za nakup ali gradnjo osnovnih sredstev, nabavo opreme ali drugih opredmetenih in neopredmetenih osnovnih sredstev, ki bodo v lasti ali v upravljanju prejemnikov teh sredstev, ter sredstev za investicijsko vzdrževanje, obnove in drugo pri prejemnikih teh sredstev.

431 Investicijski transferi pravnim in fizičnim osebam

Investicijski transferi pravnim in fizičnim osebam vključujejo izdatke občine, so prenesena denarna nepovratna sredstva in so namenjena plačilu investicijskih odhodkov prejemnikov sredstev, ki niso neposredni proračunski uporabniki (javnih podjetij in drugih upravljavcev premoženja občine, javni zavodi) za nakup ali gradnjo osnovnih sredstev, nabavo opreme ali drugih osnovnih sredstev ter za obnove. Investicijski transferi ne povečujejo realnega premoženja občine.

432 Investicijski transferi proračunskim uporabnikom

Investicijski transferi proračunskim uporabnikom so namenjeni šolam, vrtcem in javnim zavodom, katerih ustanoviteljica je Mestna občina Novo mesto, za investicijsko vzdrževanje.

7 PRIHODKI IN DRUGI PREJEMKI**58.170.382 EUR**

Javnofinančni prihodki po ekonomski klasifikaciji obsegajo šest osnovnih skupin prihodkov:

- davčne prihodke (70),
- nedavčne prihodke (71),
- kapitalske prihodke (72),
- prejete donacije (73),
- transferne prihodke (74) in
- prejeta sredstva iz Evropske unije (78).

Skladno z Zakonom o financiranju občin se za ugotovitev primerne obsega sredstev za financiranje nalog občine upoštevajo stroški financiranja nalog, ki jih morajo občine opravljati na podlagi svojih pristojnosti, določenih z zakoni za posamezna področja, zlasti pa stroški:

1. javnih služb in za izvajanje javnih programov na področju predšolske vzgoje, osnovnega šolstva, primarnega zdravstvenega varstva, socialnega varstva, športa in kulture ter plačil za zdravstveno zavarovanje in drugih plačil v obsegu, ki se v skladu z zakonom financirajo iz občinskega proračuna;
2. lokalnih gospodarskih javnih služb, urejanja občinske prometne infrastrukture, zagotavljanja varnosti prometa na občinskih cestah, požarnega varstva in varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v obsegu, ki se v skladu z zakonom financirajo iz občinskega proračuna;
3. urejanja prostora in varstva okolja, za katero je pristojna v skladu z zakonom;
4. plačil stanarin in stanovanjskih stroškov v obsegu, ki se v skladu z zakonom financirajo iz občinskega proračuna;
5. delovanja občinskih organov in opravljanja upravnih, strokovnih, pospeševalnih in razvojnih nalog ter nalog v zvezi z zagotavljanjem javnih služb.

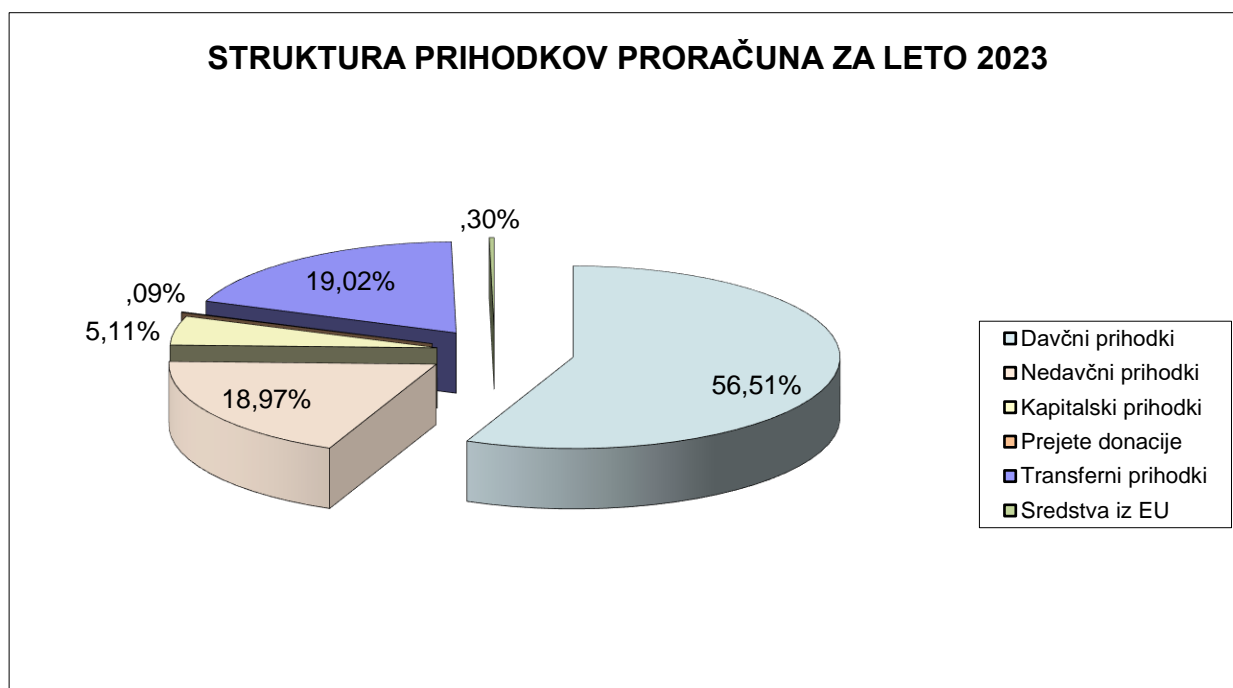
Vlada z uredbo podrobneje določi naloge iz prejšnjega odstavka, katerih stroški se upoštevajo pri ugotovitvi primerne obsega sredstev za financiranje nalog občin, ter metodologijo za izračun povprečnine.

Pregled planiranih prihodkov proračuna po letih je razviden iz tabele št. 4.

Tabela št. 4: Pregled planiranih prihodkov proračuna po letih v EUR

Konto	Opis	Realizacija 2021	Proračun 2022	PRORAČUN 2023
70	DAVČNI PRIHODKI	30.764.496	32.810.166	32.881.357
71	NEDAVČNI PRIHODKI	8.944.581	12.415.650	11.035.650
72	KAPITALSKI PRIHODKI	1.561.589	4.160.000	2.960.000
73	PREJETE DONACIJE	5.770	55.000	55.000
74	TRANSFERNI PRIHODKI	5.312.174	14.018.522	11.065.371
78	PREJETA SREDSTVA IZ EVROPSKE UNIJE	34.109	1.013.870	173.004
	PRIHODKI	46.622.719	64.473.208	58.170.382

Graf k tabeli št. 4: Struktura prihodkov proračuna občine

70 DAVČNI PRIHODKI

32.881.357 EUR

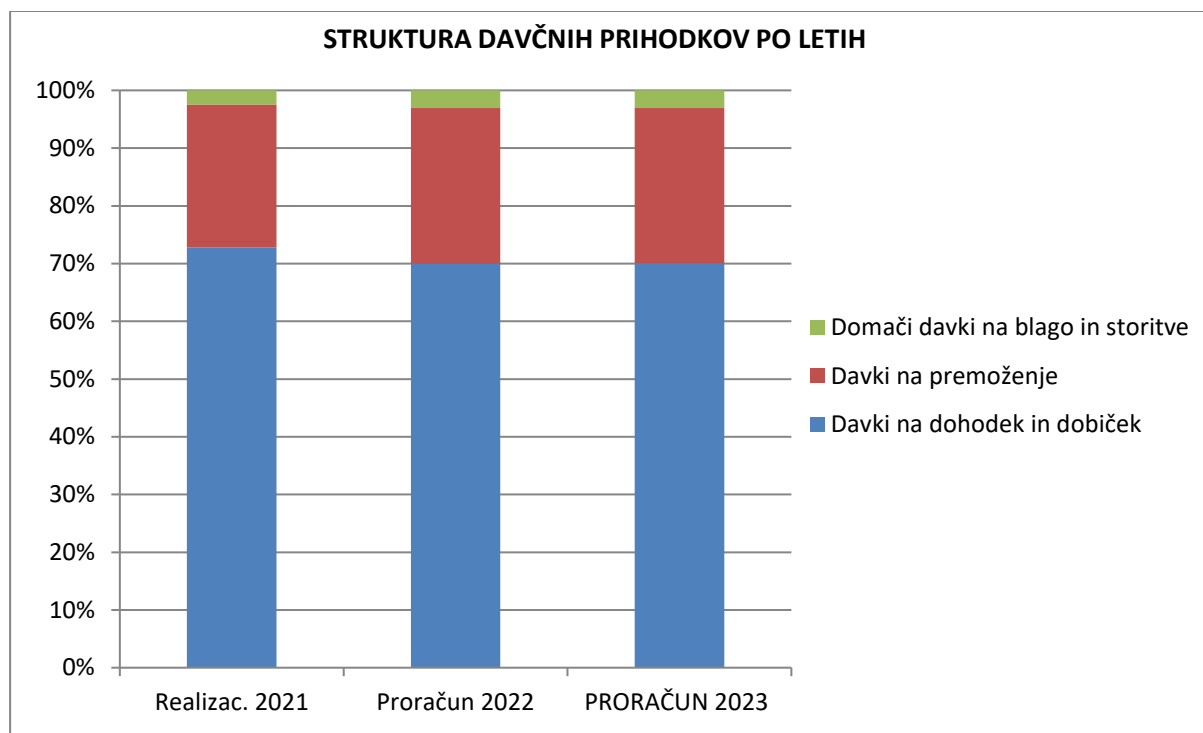
Davčni prihodki zajemajo vse vrste obveznih, nepovratnih in nepoplačljivih dajatev, ki jih davkopllačevalci vplačujejo v dobro proračuna. Najpomembnejši vir proračuna občine so davčni prihodki, ki zajemajo vse vrste davkov, kot so davki od dohodka in dobička (dohodnina, davek na dobiček in drugi), davki na premoženje (davki na nepremičnine, premičnine, dediščine in darila, finančno premoženje) in domači davki na blago in storitve (DDV, trošarine, davek na motorna vozila, letna povračila za uporabo cest in drugi). Z omenjenimi prihodki občina zagotavlja izvajanje zakonskih nalog. V bilanci prihodkov proračuna načrtujemo med davčnimi prihodki v skladu z ekonomsko klasifikacijo prihodke po naslednjih skupinah prihodkov: davki na dohodek in dobiček, davki na premoženje, domači davki na blago in storitve.

Višina posameznih davčnih prihodkov občine po letih je razvidna iz spodnje tabele št. 5.

Tabela št. 5: Pregled davčnih prihodkov občine po letih v EUR in v deležu glede na celotne davčne prihodke

Konto	Opis	Realizacija 2021	Delež v %	Proračun 2022	Delež v %	PRORAČUN 2023	Delež v %
700	DAVKI NA DOHODEK IN DOBIČEK	22.390.468	72,78	22.943.837	69,93	23.015.028	69,99
703	DAVKI NA PREMOŽENJE	7.617.683	24,76	8.865.279	27,02	8.865.279	26,96
704	DOMAČI DAVKI NA BLAGO IN STORITVE	756.345	2,46	1.001.050	3,05	1.001.050	3,04
	DAVČNI PRIHODKI	30.764.496	100,00	32.810.166	100,00	32.881.357	100,00

Graf k tabeli št. 5: Struktura davčnih prihodkov občine po letih v %

700 DAVKI NA DOHODEK IN DOBIČEK

Prihodek iz dohodnine, ki je občinam odstopljeni del davkov s strani države, se na podlagi povprečnine, določene v Zakonu o izvrševanju proračunov Republike Slovenije, planira v višini 23.015.028 EUR.

Povprečnina je na prebivalca v državi ugotovljen primeren obseg sredstev za financiranje z zakonom določenih nalog občin.

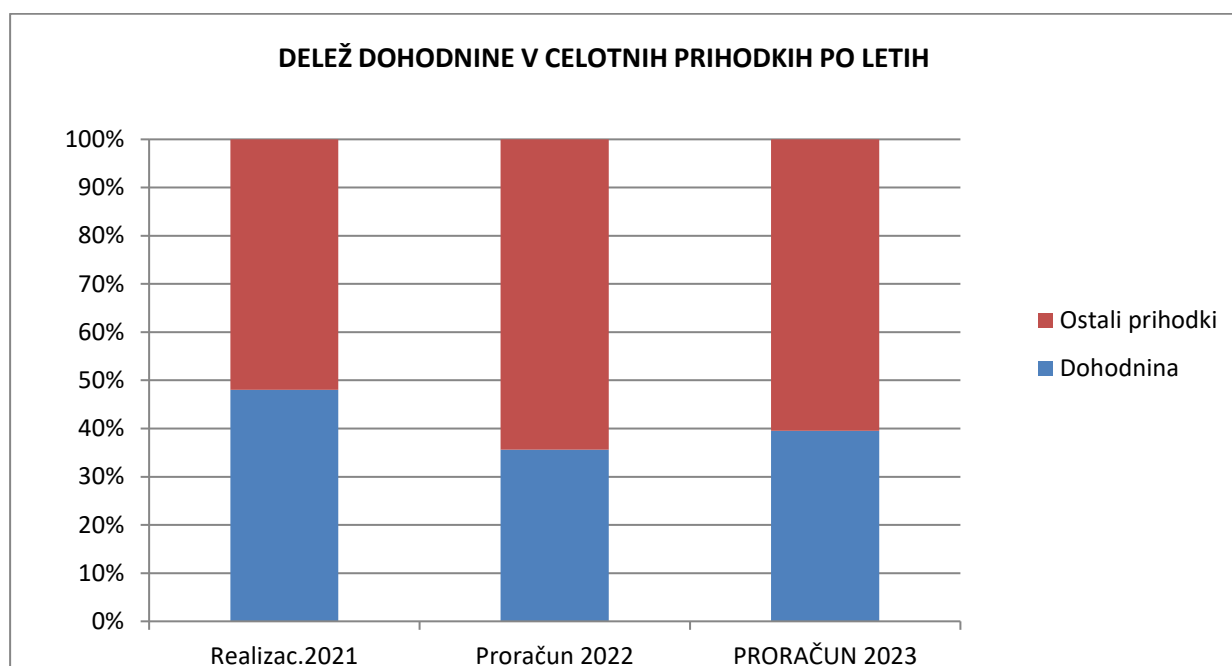
Dohodnina kot odstopljen vir občini v letu 2023 predstavlja 69,99 % vseh davčnih prihodkov in 39,56 % vseh planiranih prihodkov proračuna za leto 2023.

Iz spodnje preglednice je razvidno gibanje deleža dohodnine v celotnih prihodkih proračuna občine po letih.

Tabela št. 6: Gibanje deleža dohodnine v celotnih prihodkih proračuna občine po letih v EUR in v %

Opis	Realizacija 2021	Proračun 2022	PRORAČUN 2023
DOHODNINA	22.390.468	22.943.837	23.015.028
SKUPNI PRIHODKI PRORAČUNA	46.622.719	64.473.208	58.170.382
DELEŽ V SKUPNIH PRIHODKIH (v %)	48,02	35,59	39,56

Graf k tabeli št. 6: Delež dohodnine v celotnih prihodkih proračuna občine po letih v %

703 DAVKI NA PREMOŽENJE

Davki na premoženje v bilanci prihodkov in odhodkov občine zajemajo davke na nepremičnine in premičnine, davke na dediščine in darila ter davke na promet z nepremičninami in na finančno premoženje. Zaračunavajo se bodisi v določenih časovnih intervalih, v enkratnem znesku ali ob prenosu lastništva. Davki na premoženje so za leto 2023 planirani v višini 8.865.279 EUR

Tabela št. 7: Pregled davkov na premoženje proračuna občine po letih v EUR

Konto	Opis	Realizacija 2021	Proračun 2022	PRORAČUN 2023
7030	Davki na nepremičnine	6.572.348	7.509.129	7.509.129
7031	Davki na premičnine	2.875	4.250	4.250
7032	Davki na dediščine in darila	82.878	150.900	150.900
7033	Davki na promet nepremičnin in na finančno premoženje	959.583	1.201.000	1.201.000
703	DAVKI NA PREMOŽENJE	7.617.683	8.865.279	8.865.279

Med davki na premoženje predstavljajo najvišji znesek davki na nepremičnine in sicer v višini 7.509.129 EUR, kar predstavlja 84,70 % vseh davkov na premoženje. Najvišji del davkov na nepremičnine predstavljajo davki iz naslova nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, in sicer od pravnih oseb in fizičnih oseb.

Nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča (NUSZ) predpisuje Zakon o stavbnih zemljiščih (Ur. l. RS, št. 18/84, 32/85, 33/89 in 24/92, 29/95, 44/97), 218., 218.a, 218.b, 218.c, 218.č in 218.d členi Zakona o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 102/04- uradno prečiščeno besedilo, 14/05- popr, 92/05 – ZJC-B, 93705 – ZVMS, 111705 – odl. US, 126/07, 108/09, 61/10 Zrud-1, 20/1- odl. US, 57/12, 101/13 – ZdavNepr, 110/13, 19/15, 61/17 – GZ, 66/17 – odl.US) in Statut Mestne občine Novo mesto (DUL, št. 14/19 – UPB). Plačuje se od zazidanih in nezazidanih stavbnih zemljišč na podlagi Odloka o nadomestilu za uporabo stavbnega zemljišča Mestne občine Novo mesto (DUL, št. 29/19). Z navedenim Odlokom o NUSZ so določena območja plačevanja NUSZ, merila, ki določajo višino točk za izračun nadomestila glede na lego in območja plačevanja NUSZ, opremljenost stavbnega zemljišča s komunalnimi in drugimi objekti, namen uporabe oz. vrsto dejavnosti, smotrno rabo stavbnega zemljišča, izjemne ugodnosti v zvezi s pridobivanjem dohodka v gospodarskih dejavnostih. Zemljišča na katerih se plačuje nadomestilo so glede na lego in opremljenost razvrščena v štiri območja, ki so razvidna iz grafične karte, ki je sestavni del Odloka o NUSZ. V 1. območju je vključeno širše mestno jedro, 2. območje je območje ob večjih mestnih vpadnicah z majhno oddaljenostjo od centra mesta, 3. območje so vsa lokalna središča ožjega pomena in naselja, ki so najbližje naselju Novo mesto, v 4. območju so vsa zemljišča, ki niso zajeta v prva tri območja. Znotraj navedenih območij pa so določena tudi posebno pridobitna območja (PPO).

Višina NUSZ se izračuna tako, da se za vsak posamezni primer v skladu z Odlokom o NUSZ določi število točk in površino za odmero, zneski pa se pomnožijo z ustrezno višino vrednosti točke, določeno s sklepom občinskega sveta. Vrednost točke za izračun nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča na območju Mestne občine Novo mesto v skladu s 17. členom Odloka o NUSZ določi Občinski svet Mestne občine Novo mesto na predlog župana Mestne občine Novo mesto. Če Občinski svet Mestne občine Novo mesto sprejme vrednosti točke za izračun nadomestila na območju Mestne občine Novo mesto za naslednje koledarsko leto do 31. decembra tekočega leta, se vrednost točke s 1. januarjem naslednje leto revalorizira z indeksom rasti cen življenjskih potrebščin za obdobje pred letom, za katerega se nadomestilo odmerja. Vodenje baze podatkov v zvezi z odmero NUSZ je v pristojnosti občine, odločbe o odmeri NUSZ na podlagi posredovane baze pa izdaja Finančni urad RS v okviru Ministrstva za finance.

V kolikor v letu 2023 na področju davkov na nepremičnine ne bo spremenjene zakonodaje, lahko prihodke iz naslova nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, ob nespremenjenem sklepu o vrednosti točke planiramo v višini zneska iz sprejetega proračuna za leto 2022, odstopanja pa so možna v povezavi z indeksom rasti cen življenjskih potrebščin in nadgradnjo baze podatkov.

Prihodki od davkov na dediščine in darila so ocenjeni na podlagi dosežene realizacije davkov v preteklih letih, saj na prihodke iz naslova davkov na dediščine in darila občina ne more vplivati. Davek na dediščine in darila plačuje fizična oseba, ki v državi podeduje ali dobi v dar denar ali premoženje oziroma prejme premoženje na podlagi pogodbe o dosmrtnem preživljanju.

Prihodki iz naslova davkov na promet nepremičnin in na finančno premoženje fizičnih in pravnih oseb so ocenjeni glede na dinamiko gibanja v zadnjih letih. Zavezanec za davek na promet nepremičnin je prodajalec nepremičnine. Davek pripada občini, v kateri nepremičnina leži.

704 DOMAČI DAVKI NA BLAGO IN STORITVE

Prihodki iz tega naslova zajemajo davek od iger na srečo, ki ga plača fizična oseba v višini 15 % od vrednosti dobitka pri igrah na srečo v državi, posebno takso za uporabo igralnih avtomatov zunaj igralnic, ki jo plačujejo pravne osebe in zasebniki po zakonu o začasni ureditvi prirejanja posebnih iger na srečo na igralnih avtomatih zunaj igralnic.

Med prihodke iz naslova drugih davkov na uporabo blaga in storitev spadajo tudi turistična taksa, komunalna taksa, ki sta določeni z občinskimi akti, na podlagi Zakona o komunalnih taksah, in pristojbina za vzdrževanje gozdnih cest, ki predstavlja nadomestilo uporabnikov za uporabo gozdnih cest po odmeri gozdnogospodarskih organizacij.

V podskupino domačih davkov na blago in storitve vključujemo tudi takse iz naslova okoljskih dajatev za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda in okoljskih dajatev za onesnaževanje okolja zaradi odlaganja odpadkov.

71 NEDAVČNI PRIHODKI**11.035.650 EUR**

Nedavčni prihodki obsegajo vse nepovratne in nepoplačljive prihodke, ki niso uvrščeni v skupino davčnih prihodkov. V to skupino uvrščamo prihodke iz naslova udeležbe na dobičku, prihodke od obresti, prihodke od upravljanja z občinskim premoženjem, takse in pristojbine, denarne kazni ter tisti del prihodkov, ki so ustvarjeni s prodajo blaga in storitev na trgu in druge nedavčne prihodke.

Največji delež nedavčnih prihodkov v proračunu predstavljajo prihodki od premoženja ter prihodki iz naslova plačil komunalnih prispevkov.

Višina planiranih nedavčnih prihodkov in pregled le teh po letih sta razvidna iz naslednje tabele.

Tabela št.8: Pregled nedavčnih prihodkov občine po letih v EUR in v deležu glede na celotne nedavčne prihodke

Konto	Opis	Realizacija 2021	Delež v %	Proračun 2022	Delež v %	PRORAČUN 2023	Delež v %
710	UDELEŽBA NA DOBIČKU IN DOHODKI OD PREMOŽENJA	4.976.519	55,64	5.879.300	47,35	5.879.300	53,28
711	TAKSE IN PRISTOJBINE	50.907	0,57	65.150	0,52	65.150	0,59
712	DENARNE KAZNI	258.487	2,89	391.000	3,15	391.000	3,54
713	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV	196.815	2,20	283.700	2,29	283.700	2,57
714	DRUGI NEDAVČNI PRIHODKI	3.461.854	38,70	5.796.500	46,69	4.416.500	40,02
71	NEDAVČNI PRIHODKI	8.944.581	100,00	12.415.650	100,00	11.035.650	100,00

710 UDELEŽBA NA DOBIČKU IN DOHODKI OD PREMOŽENJA

Prihodki iz naslova udeležbe na dobičku in dohodki od premoženja predstavljajo prihodke od dividend podjetij, v katerih ima občina lastninske deleže oziroma delnice.

Prihodki od obresti predstavljajo prihodke od obresti od sredstev na vpogled in prihodke od depozitov namenskih in nenamenskih sredstev.

Prihodki od premoženja zajemajo planirane prilive iz najemnin za poslovne prostore in zemljišča, zakupnine, podeljene koncesije, prihodke iz naslova nadomestil za dodelitev služnosti in nadomestilo za podelitev stavbne pravice in najemnin za najeto javno gospodarsko infrastrukturo.

Prihodki od drugih najemnin vključujejo prihodke od oddaje premoženja občine v najem.

Najemnina za javno gospodarsko infrastrukturo je namenski prihodek najemodajalca in se namensko porabi za gradnjo, nakup in obnovo javne gospodarske infrastrukture. V proračunu so iz tega naslova planirani prihodki od podjetja Komunale Novo mesto d.o.o. in podjetja CeROD d.o.o. Novo mesto. Njena višina je planirana na osnovi predračuna amortizacije za leto priprave proračuna.

711 TAKSE IN PRISTOJBINE

Med upravne takse in pristojbine uvrščamo tiste vrste taks, ki predstavljajo delno plačilo na osnovi Zakona o upravnih taksah, ki se po predpisani tarifi zaračunavajo kot odškodnina za opravljene storitve javne uprave.

712 GLOBE IN DRUGE DENARNE KAZNI

Med denarne kazni štejemo globe in druge denarne kazni, ko občinski inšpektorji in mestni redarji opravljajo nadzor nad izvajanjem občinskih predpisov, drugih aktov, s katerimi občina ureja zadeve iz svoje pristojnosti in zakonov, če je za to v zakonu dano pooblastilo lokalni skupnosti. Namen nadzora je, da se pri pravnih in fizičnih osebah ugotovi izvajanje oziroma spoštovanje zakonov in sprejetih občinskih odlokov in v primeru ugotovljenih kršitev odredijo ustrezni ukrepi. Vse z namenom, da se zagotavlja pogoje za varen in neoviran cestni promet in varnost občanov, varovanja cest in okolja v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselij, varovanja javnega premoženja, vzdrževanja javnega reda in miru, spremljanja in podajanja predlogov za izboljšanja stanja na področjih, ki jih nadziramo. Pri svojem nadzoru občinski inšpektorji in mestni redarji ne delujejo samo kaznovalno, temveč tudi izrekajo opozorila, ustne odredbe in želijo v največji možni meri delovati preventivno.

Gre za denarne kazni za prekrške, ki jih plačujejo pravne in fizične osebe zaradi prestopkov in prekrškov po občinskih predpisih.

713 PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV

Med prihodke od prodaje blaga in storitev štejemo povračila obratovalnih stroškov, prihodke od počitniške dejavnosti in druge prihodke od prodaje oziroma zaračunavanja storitev uporabnikom.

714 DRUGI NEDAVČNI PRIHODKI

Druge nedavčne prihodke občine predstavljajo predvsem prihodki od komunalnih prispevkov, ki se plačujejo kot prispevki za komunalno opremljanje stavbnih zemljišč v povezavi z izdanimi dovoljenji za gradnjo in priključitvami obstoječih objektov na novozgrajeno kanalizacijsko in vodovodno omrežje.

Višina komunalnega prispevka, ki se odmeri posameznemu investitorju, se določa na podlagi sprejetih Programov opremljanja in Odlokov o komunalnem prispevku. Ocena prihodkov, ki bodo realizirani v posameznem letu, pa je odvisna od števila vlog za izdajo gradbenega dovoljenja in večjih investicij, kakor tudi odločitev investitorjev o obročnim plačevanju komunalnega prispevka.

72 KAPITALSKI PRIHODKI

2.960.000 EUR

Kapitalski prihodki so prihodki, realizirani iz naslova prodaje stvarnega premoženja na osnovi programa prodaje občinskega stvarnega premoženja, to je prodaje zgradb, prevoznih sredstev, opreme in drugih osnovnih sredstev, kot tudi prihodki od prodaje zemljišč in nematerialnega premoženja.

720 PRODAJA OSNOVNIH SREDSTEV

Prihodki od prodaje zgradb in posameznih delov stavb predstavljajo pridobljena sredstva od prodaje nepremičnega premoženja. Prihodki od prodaje nepremičnega premoženja so v skladu z Zakonom o javnih financah in Zakonom o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti namenski prihodki, ki se v celoti namenjajo za vzdrževanje, obnovo in nakup premoženja občine.

722 PRODAJA ZEMLJIŠČ IN NEOPREDMETENIH SREDSTEV

Prihodki od prodaje zemljišč predstavljajo prihodke, pridobljene s prodajo nepremičnin, ki jih občina ne potrebuje več. V skladu z Zakonom o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti, je potrebno premoženje samoupravne lokalne skupnosti, ki ga noben upravljavec trajno ne potrebuje za opravljanje svojih nalog, prodati ali na drug ustrezen način zagotoviti njegovo gospodarno rabo. Prihodki od prodaje nepremičnega premoženja so v skladu z Zakonom o javnih financah in Zakonom o stvarnem premoženju države in samoupravnih

lokalnih skupnosti namenski prihodki, ki se v celoti namenijo za vzdrževanje, obnovo in nakup premoženja občine.

73 PREJETE DONACIJE

55.000 EUR

730 PREJETE DONACIJE IZ DOMAČIH VIROV

Donacije iz domačih in tujih virov so prostovoljna nakazila sredstev, prejeta na podlagi sporazumov, pogodb od domačih pravnih ali fizičnih oseb ali iz tujine za določene namene, za katere se ta sredstva dodelijo.

74 TRANSFERNI PRIHODKI

11.065.371 EUR

Transforni prihodki so sredstva, prejeta iz drugih javnofinančnih institucij in blagajn na ravni države, lokalnih skupnosti, skladov socialnega zavarovanja in drugih javnih zunaj proračunskih skladov ter javnih agencij. To niso izvorni prihodki občinskega proračuna, predstavljajo le transfer iz drugih blagajn na ravni financiranja. V tej skupini se izkazujejo tudi sredstva, prejeta iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije za izvajanje različnih politik. Predvideni priliv transfernih prihodkov v letu 2023 je 11.065.371 EUR. Največji del predstavljajo planirana prejeta sredstva iz državnega proračuna in iz sredstev proračuna EU za kohezijsko politiko.

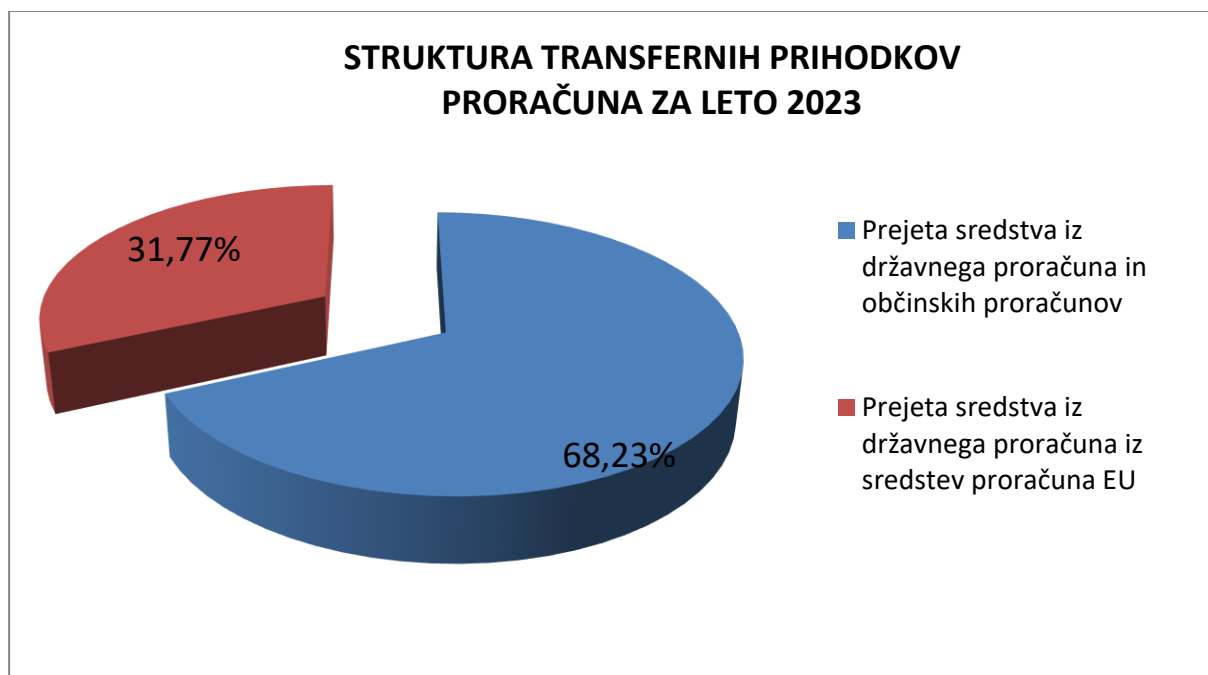
Pregled transfernih prihodkov proračuna občine skozi leta je razviden iz spodnje tabele.

Tabela št. 9: Pregled transfernih prihodkov občine po letih v EUR

Konto	Opis	Realizacija 2021	Proračun 2022	PRORAČUN 2023
740	TRANSFERNI PRIHODKI IZ DRUGIH JAVNOFINANČNIH INSTITUCIJ	3.737.189	8.360.323	7.501.130
7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna	3.412.128	7.972.603	7.113.410
7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov	325.061	387.720	387.720
741	PREJETA SREDSTVA IZ DRŽAVNEGA PRORAČUNA IZ SREDSTEV PRORAČUNA EU	1.574.985	5.658.199	3.564.241
7411	Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU za izvajanje skupne kmetijske politike	2.460	0	0
7412	Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU za strukturno politiko	588.904	5.070.518	1.039.241
7413	Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev EU za kohezijsko politiko	983.621	587.681	2.525.000
74	TRANSFERNI PRIHODKI	5.312.174	14.018.522	11.065.371

Struktura transfernih prihodkov v proračunu je razvidna iz grafičnega prikaza.

Graf k tabeli št. 9: Struktura transfernih prihodkov proračuna

740 TRANSFERNI PRIHODKI IZ DRUGIH JAVNOFINANČNIH INSTITUCIJ

Transferni prihodki iz drugih javnofinančnih institucij zajemajo prejeta sredstva iz državnega proračuna, transferne prihodke iz občinskih proračunov in prejeta sredstva iz drugih javnih skladov.

Transferni prihodki iz državnega proračuna

Prejeta sredstva iz državnega proračuna so planirana v višini 7.113.410 EUR. Največji del predstavljajo planirana sredstva za projekte:

- **ukrepi za izboljšanje kakovosti zraka;** namen projekta je spodbujanje kolesarjenja z umestitvijo novih kolesarskih stez in peš prometa, nakupom koles ter obnova voznega parka
- **vodovod, kanalizacija in ČN Karteljevo;** namen projekta je izgradnja kanalizacijskega in vodovodnega omrežja, izgradnja čistilne naprave za komunalno odpadno vodo in izgradnja vodohrana v naselju Karteljevo
- **izboljšanje poplavne varnosti v naselju Velike Brusnice;** namen projekta je zmanjšanje poplavne ogroženosti Brusnic na povodju Rateškega potoka
- **kanalizacija Lakovnice;** namen projekta je zagotovitev nadaljnje izgradnje kanalizacije v naselju Lakovnice
- **izvedba ZN Podbreznik;** cilj je izgradnja 80 najemnih stanovanj v dveh večstanovanjskih objektih v sodelovanju s Stanovanjskim skladom RS
- **ureditev Ragovske ulice;** namen projekta je rekonstrukcija Ragovske ulice z ureditvijo površin za kolesarje

Pregled transfernih prihodkov iz drugih javnofinančnih institucij je razviden iz spodnje tabele.

Tabela št.10: Pregled planiranih transfernih prihodkov iz drugih javnofinančnih institucij v EUR

Konto	Opis	PRORAČUN 2023
740	TRANSFERNI PRIHODKI IZ DRUGIH JAVNOFINANČNIH INSTITUCIJ	7.501.130
7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna	7.113.410
	Prejeta sredstva od Ministrstva za obrambo - požarna taksa	210.000
	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije - Kanalizacija Lakovnice	246.000
	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije - Vodovod, kanalizacija in ČN Karteljevo	1.600.000
	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije - Izvedba ZN Podbreznik	940.000
	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije - Izboljšanje poplavne varnosti v naselju Velike Brusnice	300.000
	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije - Ureditev Ragovske ulice	150.000
	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije - Urejanje romskih naselij	17.000
	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije - Ukrepi za izboljšanje kakovosti zraka	1.440.000
	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije - Sistem za izposajo koles GONM	50.000
	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije - Regionalna kolesarska povezava Novo mesto - Straža	39.400
	Druga prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	800.000
	Druga prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	350.000
	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za uravnoteženje razvitosti občin	971.010
7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov	387.720
	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za tekočo porabo	387.720

Transferni prihodki iz občinskih proračunov

Prejeta sredstva iz občinskih proračunov so v proračunu 2023 predvidena v višini 387.720 EUR.

Transferni prihodki iz drugih javnih skladov

Prejeta sredstva iz drugih javnih skladov v proračunu 2023 niso predvidena.

741 PREJETA SREDSTVA IZ DRŽAVNEGA PRORAČUNA IZ SREDSTEV PRORAČUNA EU

Preko državnega proračuna načrtujemo prejeta sredstva EU za strukturno politiko in sredstva EU za kohezijsko politiko v višini 3.564.241 EUR.

Največji del predstavljajo planirana sredstva za projekte:

- **Narodni dom;** namen projekta je prenova vseh etaž objekta in ureditev dvorišča
- **vstopna točka Trška gora;** namen projekta je ureditev vstopne točke Trška gora
- **kolesarska povezava ob Ljubljanski cesti;** namen in cilj je zagotoviti ustrezno, varno kolesarsko infrastrukturo ter dograditi manjkajoči del za sklenitev kolesarskega omrežja
- **Kozinova zidanica;** namen projekta je obnova objekta, ki je spomeniško zavarovan
- **GC zahod;** namen projekta je vzpostavitev gospodarske cone Zahod

Pregled transfernih prihodkov proračuna občine iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU je razviden iz spodnje tabele.

Tabela št.11: Pregled predvidenih sredstev iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU v EUR

Konto	Opis	PRORAČUN 2023
741	PREJETA SREDSTVA IZ DRŽAVNEGA PRORAČUNA IZ SREDSTEV PRORAČUNA EU	3.564.241
7412	Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU za strukturno politiko	1.039.241
	Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU iz strukturnih skladov za obdobje 2014-2020 - Arheološki park Situla (Marof)	11.741
	Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU iz strukturnih skladov za obdobje 2014-2020 - Regionalna kolesarska povezava Novo mesto - Straža	157.500
	Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU iz strukturnih skladov za obdobje 2014-2020 - Kolesarska povezava Šmihelski most - Kandija	80.000
	Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU iz strukturnih skladov za obdobje 2014-2020 - Kolesarska povezava ob Ljubljanski cesti	200.000
	Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU iz strukturnih skladov za obdobje 2014-2020 - Kolesarska povezava ob Kandijski cesti	110.000
	Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU iz strukturnih skladov za obdobje 2014-2020 - Vstopna točka Trška gora	480.000
7413	Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev EU za kohezijsko politiko	2.525.000
	Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije iz kohezijskega sklada za obdobje 2014-2020 - Narodni dom	1.550.000
	Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije iz kohezijskega sklada - Kozinova zidanica	175.000
	Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije iz kohezijskega sklada - GC Zahod	200.000
	Prejeta sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije iz kohezijskega sklada-Ureditev Ragovske ulice	600.000

78 PREJETA SREDSTVA IZ EVROPSKE UNIJE

173.004 EUR

787 PREJETA SREDSTVA OD DRUGIH EVROPSKIH INSTITUCIJ

Prejeta sredstva od drugih evropskih institucij so za proračunsko leto 2023 načrtovana v višini 173.004 EUR, predstavljajo pa planirana sredstva za projekt EIB ELENA Mobility Slovenia, projekt VARCITIES in za evropska projekta SOLIDA in YOUTO (Youth together).

B. RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB

Med prejemke proračuna, poleg javnofinančnih prihodkov, prištevamo tudi prejeta vračila danih posojil in prodajo kapitalskih deležev ter kupnine iz naslova privatizacije.

Račun zajema na strani izdatkov tiste tokove izdatkov, ki za občino nimajo značaja odhodkov (to je nepovratno danih sredstev). Plačila imajo za rezultat nastanek finančne terjatve občine do prejemnika teh sredstev.

Na strani prejemkov pa so v tem računu izkazani tokovi prejemkov, ki nimajo značaj prihodkov, pač pa so to sredstva iz naslova prejetih vračil posojenih sredstev občine oziroma prejetih sredstev iz naslova prodaje kapitalskih deležev občine v podjetjih.

75 PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV

750 PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL

V proračunu za leto 2023 niso načrtovana vračila danih posojil.

750 PRODAJA KAPITALSKIH DELEŽEV

V letu 2023 se ne predvideva prodaja lastniških deležev oziroma naložb.

44 DANA POSOJILA IN POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV

440 DANA POSOJILA

V letu 2023 niso predvidena nova dana posojila oziroma njihovo povečanje.

441 POVEČANJE KAPITALSKIH DELEŽEV IN FINANČNIH NALOŽB

Proračun za leto 2023 ne predvideva povečanja kapitalskih deležev v privatnih podjetjih.

C. RAČUN FINANCIRANJA

V računu financiranja se izkazujejo tokovi zadolževanja in odplačil dolgov, povezanih s servisiranjem dolga občine, oziroma s financiranjem proračunskega deficita, to je salda bilance prihodkov in odhodkov ter računa finančnih terjatev in naložb. Zadolževanje je razčlenjeno na najemanje domačih in tujih kreditov ter na sredstva, pridobljena z izdajo državnih vrednostnih papirjev na domačem in tujem trgu. Odplačila dolga pa so razčlenjena na odplačila domačih in tujih kreditov ter odplačila glavnice zapadlih državnih vrednostnih papirjev. V računu financiranja se kot saldo izkazujejo tudi spremembe stanja denarnih sredstev na računih med proračunskim letom.

50 ZADOLŽEVANJE

6.200.000 EUR

500 DOMAČE ZADOLŽEVANJE

Za leto 2023 je predvideno zadolževanje proračuna do višine 6.200.000 EUR za financiranje investicij, opredeljenih v proračunu MONM za leto 2023.

55 ODPLAČILA DOLGA

605.000 EUR**550 ODPLAČILA DOMAČEGA DOLGA**

Za odplačilo glavnice dolga iz najetih kreditov v preteklih letih so v proračunu namenjena sredstva za odplačila glavnice kreditov poslovnim bankam, ki zapadejo v plačilo.

Za leto 2023 so planirana sredstva za odplačilo domačega dolga v višini 605.000 EUR.